

STATENS ARKIVER

LANDSARKIVET FOR SJÆLLAND
LOLLAND-FALSTER & BORNHOLM

Skifter

Både Danske Lov fra 1683 og tidligere love har haft regler for, hvem der kan arve, og for, hvordan og hvornår man bør holde skifte. Danske Lov påbød også bl.a. indførelse af skifteprotokoller - det kom dog først til at gælde for godsejernes skifteretter fra 1719. Især i købstæderne og på krongodser kan man dog godt finde skifter, der går tilbage til begyndelsen af 1600-årene - eller endnu længere.

Arveafgift

I 1790 og 1792 kom forskellige forordninger om skiftevæsnets indretning og om arveafgift. Det betød, at alle dødsfald i princippet skulle registreres af skiftemyndighederne.

I 1700-tallets slutning blev der også "ryddet op" i de mange "småskifteretter", som fandtes, især i København.

Fra 1817 blev godsejernes ret til at holde skifte begrænset kraftigt - og fra 1851 faldt den helt væk. Efter den tid skal man derfor altid lede efter et skifte i arkivet fra den retsbetjent - senere dommer - som havde jurisdiktionen, der hvor dødsfaldet skete.

Mange slags "skifteprotokoller"

Oplysninger om et skifte findes i forskellige pro-

tokoller og dokumenter. Forsegingsprotokollen konstaterer, hvilke værdier, som tilhørte den døde, og hvem der skal arve.

Registreringsprotokollen opremser - især i ældre tid - alle den dodes ting: Køer, får, lysestager, strømper, stegepander mv. Behandlingsprotokollen eller skifteprotokollen fortæller, hvem der skal have hvad, hvad skifteforretningen koster og hvilke udgifter boet har haft, fx til begravelsen.

Skiftedokumenter

I øvrigt kan de oplysninger, der findes i protokollerne, tit kan suppleres af skiftedokumenter. Der kan fx være originale regninger vdr. begravelsen, kvitteringer fra arvinger og meget andet. Registraturen viser, om der er bevaret dokumenter eller ej fra den pågældende periode.

Skifter i København

I Publikumsmagasinet finder du navneregistre til Københavns Skiftekommision. Ud fra disse registre kan du bestille forsegingsprotokoller, eller hvidebøger.

Brug hæftet "Sådan bestiller du københavnske skifter" til at finde ud af, hvordan du fat i netop det skifte, du er interesseret i.

Sjællandske skifter kan fra jan. 2012 søges på Arkivalieonline.dk

Andre skifter skal søges på "Daisy", findes på det landsarkiv, hvorunder de hører.

Husk! På FamilySearch kan man også se, hvilke skifter der findes fra forskellige sogne. Under Library Catalog! Det kan være en hjælp, før søgning i Daisy.